

2003. 192 с.

6. Маркова А.К. Формування мотивації навчання. Москва : Просвітлення, 1990. 214 с.

7. Ніколаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 1999. 269 с.

8. Пассов Е.И. Ціль навчання іноземної мови на сучасному етапі розвитку суспільства. 1997. № 6. С. 11-12.

9. Рогова Г.В., Верещагіна І.Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в средней школе. Москва : Просвещение, 1998. 211 с.

10. Яцишин О.М. Визначення оптимальної структури мотиваційного синдрому вивчення англійської мови студентами економічних спеціальностей. Мова. Культура. Бізнес. Київ , 2003. Вип. 1. С. 308-316.

Бідна Валентина

викладач суспільних дисциплін

Бідна Ольга

викладач гуманітарних дисциплін

Новоушицький коледж ПДАТУ

Нова Ушиця, Україна

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Розвиток і широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій є глобальною тенденцією науково-технічного прогресу останніх десятиліть, яке призвело до значних змін у багатьох сферах людської діяльності, особливо в системі освіти. Комп'ютерні технології не тільки змінюють сформований навчально-виховний процес, але і роблять істотний вплив на професійну діяльність педагогів. Провідним видом сприйняття під час використання ІКТ є візуальне. Тому важливим аспектом організації навчально-виховного процесу за допомогою комп'ютера є аналіз властивостей візуальної інформації і особливостей її сприйняття.

Когнітивно-візуальний підхід до навчання – це принцип формування освітньої технології на основі взаємозв'язку і єдності абстрактно-логічного вмісту навчального матеріалу і методів з наочно-інтуїтивними. Цей підхід пов'язаний з використанням когнітивних (пізнавально-сміслових) можливостей візуальної. Когнітивна візуалізація містить в собі ключ до вирішення багатьох освітніх проблем.

Когнітивна візуалізація – візуалізація, яка виконує ілюстративну функцію і сприяє природно-інтелектуальному процесу здобуття нових знань. Під когнітивною візуалізацією розуміють сукупність прийомів і методів візуального представлення навчальної інформації, для опису якої текстових можливостей не існує, або їх недостатньо (Н.Н. Манько, Д.А. Поспелов, А.Г. Рапуто та ін.). При цьому наголошуються зручність, доступність і перевага когнітивної візуалізації в представленні знань, її розвиваюча роль в підтримці психічних процесів студентів в процесі навчання. По-перше, в результаті застосування візуальних форм активізуються емоційно-образні

компоненти мислення; забезпечується когнітивна структуризація вмісту знань, когнітивне моделювання елементів структури діяльності і процесів взаємодії об'єктів. По-друге, здійснюється конструювання нових образів і візуальних форм, необхідних для вивчення і розуміння довколишньої дійсності та загальнолюдських цінностей. Продуктом когнітивної візуалізації є сформований свідомістю людини мисленнєвий образ, що визначає невідомий, непізнаний об'єкт чи явище. Тому центральним завданням когнітивної візуалізації є розробка способів і засобів ціленаправленого створення мисленнєвих образів в процесі навчально-пізнавальної активності [1].

Під візуалізацією навчальної інформації розуміють відбір, структурування і оформлення навчального матеріалу в візуальний образ, заснований на різних способах пред'явлення інформації і взаємозв'язках між цими способами, що сприяють активній роботі мислення студента при читанні й осмисленні змісту представленого матеріалу.

На практиці використовуються більше сотні методів візуального структурування - від традиційних діаграм і графів до «стратегічних» карт (roadmaps), променевих схем-павуків (spiders) і каузальних ланцюгів (causal chains).

Найбільшою інформаційною ємністю, універсальністю володіють структурно-логічні схеми. Такий спосіб систематизації та візуального відображення навчальної інформації ґрунтується на виявленні істотних зв'язків між елементами знання і аналітико-синтетичної діяльності при перекладі вербальної інформації в невербальну (образну), синтезування цілісної системи елементів знань.

Якщо потрібно не лише пояснити, який вигляд має предмет чи явище, що вивчається, а й наявні зв'язки між предметами, поняттями, явищами, то зручно використовувати інтелектуальні мапи (мапи розуму, мапи знань, концепт-мапи, ментальні мапи).

Інтелектуальна мапа є інструментом візуального подання та запису інформації, альтернативним звичному лінійному способу. Вона є дуже ефективним інструментом, який буде доцільним у будь-якій навчальній діяльності: підготовка до іспитів, фіксація думок при мозковому штурмі, підготовка презентації, складання конспекту тощо. Карти знань (ментальні карти) - це ефективний інструмент структурування й аналізу інформації. Для побудови таких карт створені програмні засоби як стаціонарні (Mind Manager Pro 7, Mind Manager X5), так і мережеві ресурси. [2]

Для графічного подання великих масивів даних використовуються інфографічні візуалізації. Як зазначає О. Кондратенко, інфографіка є новим методом роботи зі студентами. Інфографіка - це ілюстрована інформація, подана у вигляді тексту, діаграм, графіків, малюнків. З одного боку, інфографіка передбачає аналітичну обробку кількісних даних, отриманих у ході дослідження, а з іншого - отримані дані необхідно візуалізувати, оформити й візуально презентувати [3, с. 94-95]. Для створення інфографічних візуалізацій доцільніше скористатися професійними програмами Adobe Photoshop, Inkscapе. Проте для освітніх цілей цілком достатньо буде онлайн-сервісів на зразок Piktochart, Easel.ly, Infogr.am, Visual.ly.

Одним із сучасних і простих способів візуалізації, який можна використовувати у навчальному процесі для унаочнення текстової інформації є хмара слів (тегів). Хмара слів - це візуальні образи, зроблені з слів різних джерел. Ці слова можуть бути з лекції, сайту, вірша, історії чи спеціально підібраними ключовими поняттями теми [4].

Доцільність використання візуалізації навчальної інформації зумовлена необхідністю врахування когнітивних особливостей сучасного покоління студентів, зокрема «кліпового мислення», а також потребою ємного подання навчального матеріалу у вигляді, найбільш зручному для його сприйняття, розуміння, засвоєння,

запам'ятовування. Використання сучасних технологій візуалізації в навчальному процесі створює передумови для підвищення якості й результативності навчання. Візуальна фасилітація в режимі реального часу дає змогу ефективно утримувати фокус уваги на ключових моментах навчального матеріалу, відкриває нові перспективи для реалізації провідних дидактичних принципів у навчанні. Разом з тим, візуалізація є потужним дидактичним інструментом, застосування якого повинно бути стратегічно вмотивованим, педагогічно доцільним, методично підкріпленим.

Список використаних джерел

1. Манько Н.Н. Когнитивная визуализация педагогических объектов в современных технологиях обучения. *Образование и наука. Известия уральского отделения российской академии образования*. Сентябрь. 2009. № 8 (65).
2. Инфографика. Крупный план. Инфографика в примерах. URL:<http://infoanalyze.blogspot.ru/2010/06/blog-post.html>
3. Кондратенко О.А. Развитие визуального мышления студента средствами инфографики. *Альманах современной науки и образования*. № S (75), 2013. С. 93-96.
4. Данилевич Л. П., Лиходід О.М. Створення засобів наочності з використанням комп'ютерних технологій. *Професійна підготовка педагогічних працівників*. Київ.-Житомир : Житомирський держ. пед. ун-т, 2008. С. 16-24.
5. Копняк Н.Б. Створення візуалізації та інфографіки для інтерактивної дошки з навчальною метою. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 164 с.

Бідна Ольга

викладач української мови та літератури

Бідна Валентина

голова циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін

Новоушицький коледж Подільського ДАТУ

Нова Ушиця, Україна

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Сьогоднішні випускники закладів вищої освіти повинні володіти комплексом професійно зорієнтованих знань, умінь і навичок, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків та самореалізації. У світлі цього зростають вимоги й до мовно-мовленнєвої підготовки спеціаліста, адже оволодіння основами будь-якої професії розпочинається із засвоєння певної суми загальних і професійних знань, а також оволодіння основними засобами розв'язання професійних завдань, що й передбачає належний рівень сформованості професійно зумовленого мовлення. Це є важливою складовою фахової підготовки спеціалістів усіх напрямків.

У методичній та лінгводидактичній літературі увага приділяється розробленню загальних методик формування мовної компетенції студентів (Л.Барановська, Л.Головата, Л.Лучкіна, Т.Рукас, та ін.), проблемам формування мовленнєвої культури